

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΜΑΡΙΑ ΒΕΝΙΕΡΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ		
ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ		
ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΓ004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	Descartes: <i>Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας (Καρτέσιος)</i>	
	Αγγλικά	Descartes: <i>Meditations on First Philosophy</i>	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Άσκηση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Όχι		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ιστορία νεότερης φιλοσοφίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι /Tutorials in English can be given to Erasmus students		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός της άσκησης είναι εξοικείωση με βασικές θεματικές του έργου του Καρτεσίου μέσα από την ανάλυση του κειμένου των *Στοχασμών*. Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές/τριες θα πρέπει:

- Να έχουν τοποθετήσει το έργο στο φιλοσοφικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής και να έχουν εντοπίσει επιρροές που δέχθηκε ο συγγραφέας.
- Να γνωρίζουν τη δομή του έργου, τις κύριες θέσεις και τα επιχειρήματα που τις στηρίζουν.
- Να μπορούν να εξηγήσουν βασικές φιλοσοφικές έννοιες και πως αυτές χρησιμοποιούνται από τον Καρτέσιο
- Να έχουν αποκτήσει ικανότητες να αναλύουν ένα φιλοσοφικό κείμενο, να ανασυγκροτούν τα επιχειρήματα και να τα κρίνουν .
- Να έχουν προχωρήσει σε μια αποτίμηση του έργου και της επίδρασης του στους μεταγενέστερους στοχαστές

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη και ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα μελετήσουμε ένα έργο που οριοθετεί την απαρχή της νεότερης φιλοσοφίας και έχει σφραγίσει την πορεία του στοχασμού μέχρι σήμερα. Ο Ντεκάρτ στο κείμενο αυτό ξετυλίγει τα κυριότερα θέματα της φιλοσοφίας του, όπως τη μεθοδική αμφιβολία που καταλήγει στην βεβαιότητα του «σκέπτομαι άρα υπάρχω»,

τις αποδείξεις για την ύπαρξη του Θεού, τη δυνατότητα ψευδών κρίσεων και τον ρόλο της βούλησης, την ύπαρξη του εξωτερικού κόσμου και το πρόβλημα της σχέσης νου και σώματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία και επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις - Μελέτη φιλοσοφικού κειμένου στην τάξη	39
	Προετοιμασία για το μάθημα	40
	Συγγραφή συμπληρωματικής εργασίας	90
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	80
	Προφορική εξέταση	1
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η αξιολόγηση βασίζεται σε προφορική εξέταση, σε γραπτή εργασία (μέχρι 2 μονάδες) καθώς και στη συμμετοχή στις συζητήσεις στην τάξη	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Κείμενο:

Descartes, René. *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, μετάφραση-σχόλια Ε. Βανταράκης, Αθήνα: Εκκρεμές 2003

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Βανταράκη, Ε. *Από τη λατρεία του παλιού στην επιδίωξη του καινούργιου. Ο Ντεκάρτ και ο πρώιμος Ευρωπαϊκός νεωτερισμός*, Αθήνα: Νησίδες 2015

Cottingham, J. *Φιλοσοφία της επιστήμης. Α΄: Οι ορθολογιστές*, Αθήνα: Πολύτροπον 2003

Hatfield, G. *The Routledge Guidebook to Descartes' Meditations*, Oxford: Routledge 2014

Ποταμιάνου, Ε. *Ελεύθερη-πολιορκημένη βούληση. Την τέταρτη μέρα των στοχασμών του Descartes*, Αθήνα: Εννοια 2011

Ποταμιάνου, Ε. *Το καρτεσιανό Cogito και οι μετασχηματισμοί του στη νεώτερη φιλοσοφία*, Αθήνα: Εννοια 2011

Sorell, T. *Ντεκάρτ: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μετάφραση Γ. Παπαϊωάννου, επιμέλεια Θ. Πελεγρίνης, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα 2006